

DATOS IDENTIFICATIVOS

Economía: Introducción á economía

Materia	Economía: Introdución á economía			
Código	004G240V01103			
Titulación	Grao en Turismo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Molina Abrales, Antonio			
Profesorado	Molina Abrales, Antonio Pintos Clapés, Juan			
Correo-e	molina@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	- A materia adecúase ó perfil profesional e académico ó contribuír á formación básica do alumno no campo da Economía, presente en numerosos aspectos no ámbito do desempeño profesional no sector turístico. - A materia ten 6 créditos ECTS e posúe carácter obrigatorio. Cúrsase en 1º no 1º cuadrimestre. Inicia ó alumno nos aspectos económicos fundamentais, con especial especial atención ao sector turístico . Ten claramente unha relación de complementariedade con outras materias deste Grao, como por exemplo: Economía Aplicada ao Turismo, Planificación Pública do Desenvolvemento Turístico, Comercio internacional e Turismo ou Fiscalidade de Empresas Turísticas. - Por unha banda, a materia analiza a conducta dos diversos axentes económicos que participan nos mercados. Por outra banda, presta atención ás principais variables macroeconómicas e o impacto do Turismo nun contexto de economías abertas que participan no comercio internacional.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Ser capaz de analizar, sintetizar e administrar datos derivados das observacións usando os fundamentos técnicos cuantitativos e de predición
B3	Capacidade para interpretar criticamente datos e texto
B5	Capacidade de comunicación oral e escrita
B7	Capacidade de traballo en equipo, así como a nivel individual
B8	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B10	Capacidade para tornar un problema empírico en obxecto de investigación e elaborar conclusións
C1	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos axentes económicos que interveñen no turismo e das relacións que se establecen entre eles.
C2	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto de políticas públicas, estrutura e evolución dos mercados turísticos: relacións nacionais e internacionais.

C4	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto das diferentes manifestacións antropolóxicas, culturais e sociais que incentivan a actividade turística.
C9	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto das técnicas básicas de investigación e prospectiva en materia turística.
C10	Analizar e avaliar os impactos xerados polo turismo
D5	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de interpretar a relación dos axentes económicos que participan no sector turístico.	A2 A3	B2 B3	C1	
Posuír coñecementos acerca da evolución dos mercados turísticos.	A3 A4 A5	B2 B3 B10	C2 C9	
Ser capaz de analizar os impactos das institucións no sector turístico usando fundamentos técnicos cuantitativos.	A1 A5	B2 B3 B10	C2 C10	
Posuír coñecementos para realizar unha análise crítica de aspectos relativos ao sector turístico.	A1 A2 A4	B3 B7 B8 B9	C4	D5
Ser capaz de transmitir de maneira efectiva ideas sobre o funcionamento da economía tanto de forma escrita como oral.	A4 A5	B5 B7 B8		D5

Contidos

Tema	
Módulo A: Introducción	1. Os dez principios de economía 2. Pensar como un economista 3. Ganancias derivadas do comercio internacional.
Módulo B: Cómo funcionan os mercados	4. Oferta e demanda: As forzas do mercado. 5. Elasticidade e as súas aplicacións. 6. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado. 7. Fallos de mercado e intervención pública.
Módulo C: Os datos macroeconómicos	8. O PIB e a Contabilidade Nacional. 9. Medición do custe da vida: o IPC. 10. A produción e o crecemento económico. 11. Conceptos básicos nunha economía aberta.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	50	80
Resolución de problemas e/ou exercicios	13	0	13
Probas de tipo test	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballos e proxectos	1	40	41
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	10	11
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e introducción de algunhas preguntas dirixidas ós estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Metodoloxía que permite ó alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos de esta técnica son: alcanzar unha maior competencias dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas clases de resolución de problemas, que se celebrarán nos grupos GM, se lle suministrará ao alumno un boletín de exercicios ao inicio da sesión para a súa posterior resolución na aula. Hacia o final da clase, os estudantes resolverán os exercicios na pizarra coa axuda do profesor. O estudante poderá comentar ao profesor calquera dúbida que lle xurda mentras realiza os devanditos exercicios.
Probos	Descrición
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O estudante deberá facer unha práctica fora da aula pero guiada polo profesor. Aínda que non será imprescindible, o normal debería ser que o alumno acuda no horario de tutorías establecido polo profesor coa intención de resolver as dúbidas sobre os pasos a seguir para realizar as diversas tarefas da práctica. Neste sentido, o profesor habilitará un horario de 6 horas de tutorías á semana que se publicará tanto na plataforma de Teledocencia Faitic como na páxina web da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo ao comezo do curso.
Outras	O profesor chamará un por un a cada alumno e lle preguntará na aula, a modo de entrevista, diversas cuestións dos contidos da materia. O alumno deberá responder da mellor maneira posible, demostrando ser capaz de transmitir eficazmente os seus argumentos, explicacións, etc.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probos de tipo test	Probos para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30	A1 A2	B2 C1 C2 C4	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba escrita na que o alumno deberá solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo establecido polo profesor. Deste xeito, o alumno deberá aplicar os coñecementos adquiridos.	30	A3 A4	B2 B5 B7 B10	C1 C2 C9 C10 D5
Traballos e proxectos	Os estudantes deberán ler un libro seleccionado polo profesor ao comezo do curso. A temática do libro estará relacionada cos contidos explicados nas sesións maxistrais. Nembargantes, tamén se procura que as lecturas teñan un rol complementario, que poida aportar algún outro enfoque máis alá do estritamente económico, como por exemplo no eido histórico, xurídico, político, sociolóxico, etc. A avaliación da lectura do libro farase mediante un ensaio sobre algún tema relevante do libro que o alumno deberá redactar na aula. Ademais dos contidos, avaliarase tamén a redacción en xeral. En particular, a capacidade de argumentación, cohesión no discurso, gramática e ortografía.	20	A3 A4 A5	B2 B3 B5 B7 B8 B9	C1 C2 C10 D5
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	O estudantes (en grupos de dúas persoas) deberán realizar, fora da aula, unha práctica proposta polo profesor que consistirá na procura e análise de datos económicos. O principal obxectivo será redactar as conclusións máis relevantes. O traballo deberá presentarse a través da plataforma Faitic. Farase un debate na aula sobre as conclusións máis destacables da práctica.	10	A3 A4 A5	B2 B3 B5 B7 B8 B9 B10	C9 D5
Outras	Exposición oral por parte do alumnado ante o docente dun tema sobre contidos da materia ou a realización dun exercicio.	10	A4	B5 B8	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Edición de febreiro de 2017:

Haberá dúas posibilidades de avaliación:

Opción A: O estudante pode acollerse ao sistema de avaliación continua que se acaba de expoñer. Entenderase que o alumno se acolle a este sistema de avaliación continua cando se presente a probas que en conxunto representen máis do 50% na nota final. Anunciarase a principio de curso un cronograma donde aparecen as datas das distintas probas de avaliación continua.

Opción B: O estudante que non se acolla o sistema de avaliación continua será avaliado mediante a realización dun examen final de carácter escrito na data oficialmente establecida coas seguintes ponderacións: proba tipo test (40%), proba de resolución de exercicios (40%) e exame do libro de lectura (20%).

- Edición de xullo de 2017:

Novamente habera dúas posibilidades de avaliación:

Opción A: Os estudantes que se acolleran ao sistema de avaliación continua poderán conservar as notas dos cinco tipos de probas realizadas. Soamente poderán subir nota nas seguintes partes: Proba tipo test (30%), Proba de resolución de exercicios (30%) e/ou exame do libro de lectura (20%).

Opción B: Os alumnos que non se acolleran ao sistema de avaliación continua terán dereito a un exame final que abarcará unha proba tipo test (40%), unha proba de resolución de exercicios (40%), un exame do libro de lectura (20%).

Nota: Aos estudantes que seguiran o sistema de avaliación continua se lles permitirá elixir tamén a opción B na edición de xullo, pero será necesario a previa comunicación ao profesor.

- Convocatoria Fin de Carreira:

O alumno deberá superar un exame final teórico-práctico.

É necesario traer o DNI ou documento análogo cando teña lugar a realización dos exames. O incumprimento deste requisito pode ter como consecuencia que o alumno non realice o exame en cuestión.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes edicións son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso académico 2016-17. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Acemoglu Daron y James A. Robinson, **Por qué fracasan los países**, Ediciones Deusto,

Bernanke, B. S. e R. H. Frank, **Principios de Economía**, Mc Graw-Hill,

Castejón, Rafael, Ester Méndez, Juan Luis Martínez y Amelia Pérez, **Introducción a la Economía para Turismo**, Pearson,

Krugman, P., R. Wells e M. Olney, **Fundamentos de Economía**, Editorial Reverté,

Mankiw, N. Gregory, **Principios de Economía**, Paraninfo,

Mochón, Francisco, **Economía y Turismo**, Mc Graw-Hill,

Samuelson, P. A. e W. D. Nordhaus, **Economía**, Mc Graw-Hill,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Turismo e desenvolvemento económico territorial/O04G240V01501

Comercio internacional e turismo/O04G240V01905

Outros comentarios

- Con carácter xeral, será necesario o uso de calculadora nas clases da materia e nos exames.

- Por razóns pedagóxicas é altamente recomendable a asistencia regular a clase. Neste sentido, recoméndase ao alumno o sistema de avaliación continua. Sen dúbida, a asistencia regular ás clases fará que a dificultade de superar a materia sexa notablemente mais baixa. Así, o alumno poderá aproveitarse dun ritmo de traballo continuo e da exposición de contidos teóricos e prácticos feitos na aula polos seus compañeiros e polo profesor. Tamén é moi recomendable o traballo en grupo á hora de relizar os exercicios da materia xa que pode ser proveitoso intercambiar ideas sobre as dificultades atopadas; esta estratexia permitirá afondar nos coñecementos da materia.
